

БРАНКО СТАНКОВИЋ

ЕСХАТОН

Отворена књига

Београд, 2025.

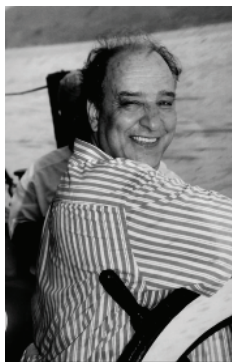
Уредник издања
Бојана Лубарда

Соругит © за ово издање Отворена књига.

БРАНКО СТАНКОВИЋ

ЕСХАТОН

Посвећено човеку великог срца,
Јанису Куркудиалосу (1951-2021)

Благо ономе који чита и онима који слушају речи
пророштва, и држе што је написано у њему;
јер је време близу.

(Отк. 1.3.)

I
(2019.)

„И жена беше обучена у порфиру и скерлет и накићена златом и драгим камењем и бисером, и имаше чашу златну у руци својој, пуну гнусоба и нечистота блуда својега.”

(Отк. 17.4.)

Корачала је одлучно, гледајући право, али у празно. Са камених зидина догоревале су бакље са обе стране, осветљавајући узани ходник чији је под био застрт црвеним тепихом. Пурпурни плашт који јој је прекривао рамена и леђа спуштао се готово до пода. Тишину је нарушавао бат њених ритмичних корака. Сенке које је пламен бакљи правио поигравале су се са подом и зидовима, попут авети изнад бездана. Глава јој није клонула ниједног трена, напротив, поглед уздигнут, некако поносан, као да носи откровење у очима. Приближавала се крају пролаза где су се назирала велика, двокрилна полукружна врата од кованог гвожђа са масивним, орнаментисаним алкама. Испред њих стајале су две прилике чији се изглед није могао јасно разазнати из удаљености веће од десет стопа, али како је прилазила вратима, фигуре су постајале јасније. Мишићави торзои двојице мушкараца, као и оштра сечива дугачких секира, која су држали у рукама, повремено су се пресијавала у тами, осветљени бакљама. На главама су имали црне капуљаче и највише су личили на целате који нестрпљиво чекају своју жртву. Када им је пришла, застала је, док су се стра-

жари благо поклонили и одмах отворили вратна крила, те се брзо склонили у страну. Истим ритмичним и сигурним кораком ушла је у широку просторију осветљену плавим, флуоресцентним светлом. Негде на средини те одаје стајао је сточић прекривен великим белим столњаком. Стаклена кугла испуњена провидном течношћу са постољем, попут оних на школским глобусима, сијала је на столу, откривајући да је у њеном средишту зарођен некакав нејасан предмет. Пришла је столу и вешто узела куглу обема рукама за постоље. Погледала ју је, а на углу усана јој се развукао благи, једва видљиви осмех, да би је потом подигла испред себе у висини главе. Црна, дуга и равна коса накратко је залепршала на њеним раменима. Тада је још одлучније кренула напред, носећи куглу пажљиво, као да се ради о најскупљем дијаманту ископаном негде у Африци. Ходала је тако све до места где се пространа одаја завршавала, а почињале степенице осветљене јарко црвеном бојом. Када је ступила на њих, изненада, ниоткуда, зачули су се делови познате музичке нумере Лед Цепелина *Stairway to Heaven*. Ношена ритмом мелодије, пела се у њеном такту, у почетку лагано, а како је инструментални звук убрзавао, ход јој је постајао бржи. Да је неко стајао са стране, могао је јасно избројати да степеница има тачно тридесет и три. На њиховом крају стајало је нешто попут престола, на коме је, на столици од махагонија, седео човек од својих тридесетак година, јасних црта лица, са густом, негованом брадом. Обучен у црвену дугачку јакну са белом крзеном крагном, на глави је носио нешто попут круне. Из непосредне близине могло се видети да су му црну косу прекривала два уплетена комада дебеле жице, не круна, како би се у први

мах могло закључити. У њих је била уметнута значка у облику пентаграма. Посебно су се истицале његове зелене, хладне очи. Испред њега је било мало метално постоље, а на њему необичан маљ израђен од кованог гвожђа. Жена је полако прилазила престолу, музика је поново успоравала, а узбуђење које је осећала досезало је свој врхунац. Јарко црвени кармин и шминка, те хируршке интервенције затезања лица, доста успешно су скривале чињеницу да је она већ увелико прегазила седамдесету. Када је дошла до последње степенице, застала је на тренутак, а њихови погледи су се сусрели. Благо јој је климнуо главом у знак одобравања, а она се, спустивши стаклену куглу на метално постоље, повукла корак уназад и поклонила се, остајући у полусавијеном положају тела. Мушкарац је лагано устао са столице. Музички рифови су се поново убрзавали, као да најављују крешендо. Његове очи светлеле су од неког необичног, скривеног задовољства. Он је потом пружио руке ка постољу узимајући обе ма рукама гвоздени маљ, а затим је изненада замахнуо снажно и високо. Жена је, иако погнута готово до земље, крајичком ока посматрала шта се дешава. Осетио се кроз ваздух фијук смртоносног оруђа, док се њој коса нагло заталасала. Оштар и резак звук одјекнуо је просторијом, као да се ломе хиљаде порцеланских тањира. Комадићи стакла и делови теракоте од предмета који се налазио унутар кугле разлетели су се на све стране. Течност ју је заплуснула по глави, а она је махинално обема рукама сакрила лице да је оштри предмети не повреде. Звук од ударца помешао се са изузетно гласним, готово дивљачким криком који је мушкарац испустио ударајући свом снагом маљем по кугли.

„Рез! Рез! Браво!”, зачуо се глас старијег мушкарца, а светла су се укључила, осветљавајући простор у којем се налазило двоје људи. Био је то велики импровизовани студио за снимање филмова. Двојица „делата” су скинула своје црне маске са глава, а један од њих је повикао: „Да је још само мало потрајало, мислим да бих се угушио!”

Старији проћелави човек са дугачким репом седе косе, који се пружао од средине потиљка ка раменима, једном руком је загладио своју белу проређену браду, а потом је, намештајући наочаре и држећи у другој руци мегафон, сишао са високих степеница у углу.

„Одлично! Вас двоје сте се снашли као да сте професионални глумци! Свака част!”

„Драго ми је да сте задовољни драги Рики”, одговорила је жена куртоазно.

„Није важно да ли је Цезар срећан, најважније је оно што ће мислити публика у Колосеуму”, рекао је човек који је до скора седео на престолу. Његове речи су биле хладне, без икаквих емоција, али су плениле пажњу слушалаца неком чудесном магијом, што се могло разабрати и на Рикијевом лицу.

Рики Бредфорд, чувени холивудски режисер и сценариста, представљао је озбиљан ауторитет у свету филма. Већ више од три деценије успешно је градио своју каријеру, стварајући неке од најгледанијих и најскупљих филмова у филмској индустрији, али су његово име пратиле бројне контроверзе. Повезивали су га са религијским култовима, уживаоцима опојних дрога, а спомињан је као актер у многобројним сексуалним скандалима. Све то је родило звезду фабрике забаве за широке народне масе. Чинило се да никада није поштовао ауторитете. Често је исмевао колеге,

глумце, јавне личности, али пред човеком чије је речи управо слушао и упијао их као да чује велику мисао осећао се понизно, као да је реч о великом учитељу и гуруу, а не о обичном, протоколарном статисти.

„Да, да, свакако”, одговорио је доста смушено.

Тада се подигла велика завеса и читав студио се спојио са широким свечаним холлом, осветљеним са безбројним лустерима. Уследио је громогласни аплауз и узвици одушевљења мноштва људи који су стајали за високим, свечано украшеним столовима белим прекривачима и црвеним машнама. Мушкарци у смокинзима и жене са раскошним хаљинама, које су више откривале него скривале, чинили су публику која је дошла на велику журку поводом завршетка снимања новог Бредфордовога филма „Златна зора”. Аплауз није престајао добра два минута. Бредфорд се неколико пута поклонио публици, па је потом руком показао глумцима, сниматељима и осталом делу екипе да заузму своја места у холу. Док је пролазио дуж хола, многи су му честитали, грлили су га, севали су блицеви и пољупци дама, које су се трудиле да не покваре шминку, али су више од тога хтеле да покажу наклоност великом редитељу. Након неколико минута пробио се до столова у прочељу, где су већ стајали главни актери филма. И овде блицеви фото-апарата нису престајали, а многобројне камере биле су упрте баш према том централном делу велике просторије, у којој је забава полако почињала. Оркестар је свирао лагани цез инструментал, а жамор и кикотање бивали су све јачи. За столом којем је Рики пришао стајали су Томи Купер и Дијана Роксен, чувени холивудски глумци који су имали ту част да играју главне улоге у „Златној зори”.

„Дијана, драга моја. Блисташ! Тоалета ти је предивна!”, ласкао је стари лисац Рики док ју је љубио у образ.

„Рик, хвала, мада знам да претерујеш, као и увек”, одговорила је она, видно срећна због комплимената које је управо чула.

Ништа слично попут лепих речи о изгледу не може обрадовати једну даму, свесну да њено време неумитно пролази и да ће је на сцени ускоро заменити неке лепше и млађе. Управо таква је била Дијана, мис Ди, како су је најчешће звали, плавокоса, средњег раста и живахних кестењастих очију, дама коју је зуб времена полако, али сигурно начињао. Ни видљиви трагови пластичне хирургије нису могли сакрити чињеницу да је ове године напунила шездесету. У последње време све више се одавала алкохолу, борећи се са депресијом која је црвоточила њену душу. Мада, морало се признати да је у зеленој вечерњој хаљини украшеној Сваровски кристалима била једна од главних звезда вечери. Слала је осмехе, углавном извештачене, који су деловали као нека врста одликовања додељених новинарима и осталим званицама.

За разлику од ње, Томи је био смркнут и једва да је Рикију пружио руку. Гледао је у кристалну чашу испуњену вискијем и малим комадићима леда. Деловао је одсутно, као да га не занима гламурозни свет око њега.

„Томи, шта је са тобом? Насмеј се човече, завршили смо велику ствар!”, тапшао га је Рики по рамену, али овај се није ни освртао на то.

„Рики, хоћеш ли ми рећи шта се дешава?”, упитао је изненада, а чело му се набрало у боре. Дуга, црна зализана коса са јасним цртама лица откривала